

Literatuur.

Dr. Oskar und Frau Magdalena Heinroth, Die Vögel Mitteleuropas, Ergänzungsband, Lieferung 9—11.

Voortgezet worde de behandeling van *Otrix tetrax*, waarvan echter slechts adulte ex. ter beschikking stonden. Wel gelukte het eieren te krijgen van *Nyroca fuligula*, *Somateria mollissima* en *Mergus serrator*, zoodat van deze soorten nu ook de geheele ontwikkeling kon worden nagegaan, terwijl de opgefokte eidereenden zelf na 2 jaar ook tot voortplanting kwamen en zodoende tevens de paarvorming etc. konden worden beschreven. Van *Mergus albellus* was het verkrijgen van nog bebroedbare eieren natuurlijk uitgesloten, zoodat daarvan weder alleen de adulte dieren zijn beschreven. De bijgevoegde zeer fraaie 6 gekleurde en 11 zwarte platen behooren allemaal nog bij de tekst der reeds vroeger besproken afleveringen (zie dit tijdschrift, 5, 1933, p. 132).

C. G. B. TEN KATE.

Idem, Lieferung 12—15. Lief. 12 vangt aan met de behandeling van *Alectoris graeca saxatilis*; eieren van het eiland Lussin in de Adriatische zee bleken niet bestand tegen de lange reis, maar het gelukte een jong op te kweken uit een ei, dat gelegd was in de Berlijnsche dierentuin. Van een bij Oberammergau uitgehaald legsel van het hazelhoen, *Tetrastes bonasia*, kwamen eenige eieren toevallig in het bezit van schr., die de 2 nog gave liet uitbroeden onder een Bantam-hen. Het 1ste kuiken kwam uit tijdens het Amsterdamsche Congres en werd door de pleegmoeder gedood; het 2e ei werd toen direct verwijderd en hieruit groeide het kuiken goed op. Jongen uit een ander legsel stierven allen na één maand; van een derde legsel bracht slechts 1 jong het tot 72 dagen. Ook het opkweken van jonge korhoenders, *Lyrurus tetrix*, leverde veel moeilijkheden op, maar één haan trotseerde alle kwalen en leefde na 2¼ jaar nog. Zeer uitvoerig wordt bij dit dier stilgestaan en ook bijna de heele 13e afl. is hieraan gewijd. Volgens schr. is de haan zich van het doel van zijn opvallend gedoe bij het balderen niets bewust en wordt „die Balz hier gleichsam zu einer Art Selbstzweck”. De haan moet slechts zorgen zijn aanwezigheid op alle mogelijke wijzen te verkondigen; „Man könnte die Balz zeitgemäss auch „Tretreklam” nennen”. Van het auerhoen, *Tetrao urogallus*, kon de ontwikkeling vroeger slechts tot de 7e levensweek worden behandeld; nu echter van den haan tot een leeftijd van 75 dagen en van een hen tot circa van 10 maanden. In de „Doppellief.” 14—15 wordt begonnen met de alkvogels, waar eerst op het verschil met de pinguins wordt gewezen en dan de alk, *Alca torda*, wordt besproken. Door bemiddeling van prof. LÖNNBERG konden eieren uit Zweden worden verkregen; één jong leefde meer dan 13 maanden, met een zeekoet en eenige middelste zaagbekken, in een vijver van het Aquarium. Van de zeekoet, *Uria troille*, verkreeg schr. een oud ex. en jongen van 2—3 weken, die op Helgoland waren gegrepen; een klein jong leefde 2 jaar lang.

De 6 gekleurde en de 17 zwarte platen hebben, op de laatste 3 zwarte na, betrekking op de in de vorige afleveringen behandelde soorten.

C. G. B. TEN KATE.